

ANANASKA ČESKÁ

V severovýchodních a středních Čechách rozšířena jest vzácná letní hruška, která soustřeďuje na sobě všechny dobré vlastnosti, jakých od letní hrušky požadujeme. Daří se jí všude, roste krásně do výše, netrpí plísněmi, jest velice plodná, plody drží pevně na stromě, snese velmi časně otrhání, aniž vadne aneb na dobrotě trátí, spíše získává a jest chutnější než na stromě dlouho ponechána, kde pak moučnatí, hodí se velice dobře k zasílání a nijak při tom netrpí. O jejím původu se nic neví; vyrostla-li z jádra, neb byla-li k nám odněkud zanesena. Jisto však jest, že, kdyby byla v poslední době z ciziny pod nějakým vynikajícím jménem doporučena, rázem by se všeobecně rozšířila.

Jmenuje se prostě „Ananaska“, a aby se lišila od Ananasky Courtrayské, přidán jí přívlastek „česká“. Sadaři a obchodníci s ovocem ji jmenují „Letní cverkle“ a vysoce si jí váží. Daří se jí všude a v každé půdě, kde jen hruška se může dařiti; také i poloha jest jí vhod jakákoliv; daří se stejně dobře v nížinách, jako na místech vysoko položených, na místech otevřených jako úplně chráněných. Hodí se výborně k vysazování i ve velkém podél silnic a cest, do polních i domácích sadů a zahrádek. Nezmrzá, netrpí nikdy plísněmi, plody jsou vždy úplně čisté a stejnoměrné a jest z mála hrušek, které se pěstují všeobecně s prospěchem. Daří-li se i na kdouli dobře, o tom není zkušenosti a doporučuje se hlavně vysokokmen nebo polokmen.

Vzrůst její jest zdravý, bujný, směřuje pěkně kolmo do výše, hojně se rozvětňuje v korunu dále širší, vysokou, pěkně pravidelně jehlancovitou a stkví se zdaleka skvělou, tmavou zelení.

Letorosty narůstají rovné a silné, v mládí ke konci ochmýřené, nápadně na způsob kůže leskle žluté, na sluneční straně červenavé a řídce poseté jemnými, vyvstálými, žlutavými, zcela nenápadnými tečkami.

Nápadně malá, krátká, ostře zakončená oka špičkou odstávají a jsou jako vtlačena do mírně vydutých patek. Na letorostech starších stromů bývají oka delší a větší. (Viz obraz.)

Rašící lístky jsou zelené, maličko přihnědlé a lysé; dorůstají délky 85—95 mm a šířky 60—67 mm, jsou silné, tmavě zelené a lesklé, vespod sivé, po délce srpkovitě, na šír prohnuté na způsob člunku, vejčité, s delší šikmou špičkou a mají kraj hrubě a skoro ostře pilovitý. Řapíky bývají bezpalisté a 50—60 mm dlouhé. Příplodní listy bývají menší a užší.

Na mladých stromcích, nalézajících se ve školce, bývají listy menší, užší a eliptické, na řapících as 35 mm dlouhých a opatřeny šídlovitými, brzo usýchajícími, palisty.

Plodonosného dřeva se vyvíjí velké množství, takže na jaře bývá celý strom obsypán velkými, asi 35 mm širokými, z úzkých, opak vejčitých bílých plátků složenými květy ve větších chomáčích. (Viz obraz.)

Plodů bývá často 5—10 v jednom chomáči, ač také jsou plody ojedinelé nebo po dvou a dosahují při velké úrodě asi velikosti, znázorněné barevným obrazem. Když jest jich méně, bývají as 75—80 mm vysoké a 63—65 mm široké. Tvar jednotlivých plodů mění se asi tak, že některé jsou delší, ke stopce protáhlejší, končíce širokou špičkou, do níž jest stopka jako vtlačena; jiné jsou jak dlouhé, tak široké, v bocích baňatější a končí ke stopce užší špičkou; většina bývá ke stopce pěkně prohnuta.

Poměrně malý, pootevřený, z rohovitých, krátkých, proti sobě skloněných ústů sestavený kalich jest barvy plodu a vězí, podle tvaru plodu, ve větší nebo menší, mělké, mírně zhrbolené jamce, jsou objat často perlovitými hrboleky; na některém plodu vznikají zde tři zřetelná žebra, která se dále přes plod táhnou a jej hranatí. Témě bývá u podobných plodů zúženo; jiné plody mají téměř širší, rovné, také však šikmé, až velmi šikmé, jak asi znázorněno průřezem plodu. Podkališná rourka se táhne po výtce až na špičku jaderníku.

Silná, dřevnatá, dílem i zdužnělá, rovná stopka bývá ke konci silnější a trčí buď z malé, pravidelné, někdy trojhranné a zhrbolené jamky aneb jest do špičky plodu jen jako vtlačena, ba též jen jako přimáčkuta.

Hladká, zelená, na slunci žíhaně zarudlá slupka jest hojně pokryta zcela rzivými, nápadnými tečkami; s pokračující zralostí žloutne, červen jest živější a tečky nápadnější; drobounká, jemná rez roztroušena jest blíže kalicha hustě, sem tam řídce; také se vyskytují jednotlivé větší rzivé skvrny.

Zralé plody vydávají velice příjemnou vůni.

Bělavá dužnina se mění lehounce do žlutava, jest úplně jemná, máslovitá, hojně šťavnatá, chuť lahodná, sladká, libě kořeněná s pikantní, lehounce navinule přitřpklou pachutí.

Drobnou zrninou obklopený, krátce dutoosý jaderník chová v malých pouzdrech černá jádra.

K česání dospívá v druhé polovici srpna, někdy o něco dříve, jindy později, nesmí se nechat na stromě zežloutnouti, nýbrž, jakmile sem tam začne některá žloutnouti, nutno všechny otrhati; za několik dnů změkne a jest velice chutná; naproti tomu na stromě úplně dozralá trátí šťávu a moučnatí.

Hned po otrhání snese sebe větší dopravu beze škody, později však ne.

Hodí se výborně pro stůl a hledána jest na trhu — také se výborně hodí k sušení.

V literatuře se neděje nikde o ní zmínka. Není vyloučeno, že po čase se najde snad někde ve starých zápiscích nějaká bližší zpráva o jejím původu. Dodnes zůstalo vše namáhání v té příčině marno a na mnoho směrodatných míst zaslané plody nebyly nikde poznány.

ANANASKA ČESKÁ